

На основу члана 13. став 1. тачка 3) Закона о Фонду за науку Републике Србије („Службени гласник РС”, број 95/18 – у даљем тексту: Закон) и члана 10. став 1. тачка 4) Статута Фонда за науку Републике Србије (број УО 2/2019 од 17. априла 2019. године са изменама и допунама број УО 52-1/2024 од 14.08.2024. године („Службени гласник РС”, број 38/19 и 83/2024), на 15. седници одржаној дана 09.04.2026. године, трећи сазив Управног одбора Фонда за науку Републике Србије доноси

Програм Наука за привреду – примена вештачке интелигенције у индустрији кроз научна партнерства – „Од лабораторије до тржишта” – Акт о циљевима, начину реализације и условима финансирања пројеката

САДРЖАЈ

УВОДНЕ ОДРЕДБЕ	8
ЦИЉЕВИ ПРОГРАМА.....	8
ОПИС ПРОГРАМА	9
УСЛОВИ ЗА УЧЕШЋЕ НА ЈАВНОМ ПОЗИВУ	9
Пројектни конзорцијум.....	9
Носилац пројекта и Учесници пројекта	10
Руководилац пројекта	10
Чланови Пројектног тима	10
Ангажовање чланова Пројектног тима.....	11
Пројектни тим.....	12
Партнер из привреде	12
Права на интелектуалну својину	13
Примена поуздане вештачке интелигенције	14
Трајање пројекта	14
Гантограм	14
Буџет и суфинансирање реализације пројекта	15
Расподела буџета пројекта између НИО носиоца и НИО учесника пројекта	15
Дозвољени трошкови	15
Расподела буџета пројекта по категоријама трошкова	16
Накнаде за чланове тима	17
Опрема и потрошни материјал	17
Путовања.....	17
Услуге и подизвођачи.....	17

Накнада за НИО за административне и друге трошкове у вези са Пројектом	18
Трошкови спољне ревизије на крају периода реализације пројекта	18
Недозвољени трошкови	18
ПРИЈАВА НА ЈАВНИ ПОЗИВ И ПРИПРЕМА ПРЕДЛОГА ПРОЈЕКТА.....	19
Јавни позив	19
Пријава на јавни позив – подношење Предлога пројекта.....	20
Предлог пројекта – обавезна садржина.....	20
Припрема документације.....	21
ПОСТУПАК ЕВАЛУАЦИЈЕ ПРИЈАВЉЕНИХ ПРЕДЛОГА ПРОЈЕКТА.....	22
Административна провера	23
Евалуација пројекта – општа правила	23
Први степен евалуације	24
Други степен евалуације.....	24
Формирање прелиминарне ранг листе.....	25
Трећи степен евалуације	25
Формирање Предлога коначне ранг листе	26
Подношење приговора	27
РЕАЛИЗАЦИЈА ПРОЈЕКТА	28
Плаћања и извештавање	28
Набавке добара и услуга.....	29
Управљање Пројектом	29
Праћење и евалуација пројекта током реализације	30
Резултати пројекта.....	31
Спољна ревизија	31
Архива	31
ПРОМОЦИЈА И ВИДЉИВОСТ РЕЗУЛТАТА ПРОЈЕКТА.....	31
ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ	32

Дефиниције кључних појмова програма

Укупан буџет програма	Обухвата Буџет програма и средства опредељена за додатно финансирање пројекта.
Буџет програма	Обухвата део буџета програма и представља износ који се финансира средствима Фонда за науку. Овај буџет се користи као референтан за поступак евалуације.
Укупан буџет пројекта	Обухвата средства за реализацију пројекта обезбеђена из Буџета програма и средства за реализацију пројекта обезбеђена суфинансирањем.
Буџет пројекта	Део укупног буџета пројекта предвиђен да се финансира из средстава Фонда за науку Републике Србије.
Додатно финансирање пројекта	Финансирање пројекта које је неопходно за даљу успешну реализацију пројекта. Такво финансирање се разматра засебно за сваки поднети захтев, при чему укупна вредност додатног финансирања по пројекту може износити до 100.000 евра прерачунато у динарску противвредност по средњем курсу Народне банке Србије на дан објављивања Јавног позива.
Суфинансирање	Учешће у финансирању пројекта средствима која не потичу из буџета Фонда, а које обезбеђује партнер из привреде у новчаном и/или неновчаном облику, у складу са правилима Програма.
Курс пројекта	Средњи курс за евро Народне банке Републике Србије на дан објављивања Јавног позива.
НИО	Научноистраживачка организација, дефинисана Законом о науци и истраживањима Републике Србије.
Носилац пројекта	Акредитована научноистраживачка организација из Републике Србије која подноси предлог пројекта и у којој је запослен руководилац пројекта, одговорна за реализацију пројекта и има статус корисника средстава.
Учесник пројекта	Акредитована научноистраживачка организација која учествује у реализацији пројекта као члан конзорцијума, а која није носилац пројекта и има статус корисника средстава.
Предлог пројекта	Заједнички назив за скраћени предлог пројекта и комплетан предлог пројекта, у зависности од фазе поступка.

Скраћени предлог пројекта	Предлог пројекта који се подноси у првом кругу процеса пријаве на јавни позив и који садржи обавезне елементе прописане Актом Програма, основне податке о предложеном пројекту његовим циљевима, очекиваним резултатима, партнерству и усклађености са циљевима и приоритетима Програма.
Комплетни предлог пројекта	Предлог пројекта који се подноси у другом кругу процеса пријаве на јавни позив и који садржи обавезне елементе прописане Актом Програма, у складу са јавним позивом и упутством Фонда, и која садржи детаљно разрађен научни, имплементациони и финансијски оквир пројекта.
Конзорцијум	Облик сарадње успостављен ради припреме, подношења и реализације пројекта, који чине носилац пројекта, један или више учесника пројекта, као и најмање један партнер из привреде, у складу са условима јавног позива. Конзорцијум може да се састоји од максимално пет учесника.
Руководилац пројекта	Лице које испуњава услове за руководиоца пројекта у складу са Актом и које руководи припремом предлога пројекта и реализацијом одобреног пројекта, у име носиоца пројекта, у складу са овим актом, јавним позивом и уговором.
Пројектни тим	Скуп лица ангажованих на реализацији пројекта, у складу са одобреним предлогом пројекта и уговором. Њега чине руководилац пројекта и чланови пројектног тима.
Члан пројектног тима	Лице које испуњава услове за члана тима у складу са Актом и запослено је у акредитованој научноистраживачкој организацији која је носилац и/или учесник пројекта и ангажовано на реализацији пројекта као део пројектног тима.
Корисник средстава	Научноистраживачка организација са статусом носиоца пројекта или учесника пројекта којима су, на основу одлуке надлежног органа Фонда и закљученог уговора, одобрена средства за реализацију пројекта.
Наменски рачун пројекта	Посебан рачун који се отвара за потребе реализације пројекта и преко кога се врши пријем, плаћање и евидентирање средстава намењених реализацији пројекта, у складу са уговором и важећим прописима односно Евиденциони рачун Пројекта који установа вишег и универзитетског образовања отвара за сваки Пројекат посебно у оквиру система

	СПИРИ. На овом рачуну се евидентирају све новчане трансакције (приходи, примања, расходи и издаци), а које се врше преко Евиденционог подрачуна. За сваки Евиденциони рачун Пројекта установа вишег и универзитетског образовања доставља инструкцију за плаћање која садржи позив на број одобрења у складу са Правилником и Евиденциони подрачун. Евиденциони рачун Пројекта не учествује у платном промету, већ представља аналитику/евиденцију новчаних трансакција које се у платном промету обављају преко Евиденционог подрачуна.
Партнер из привреде	Привредни субјект који учествује у суфинансирању пројекта, припреми и реализацији пројекта, нарочито у дефинисању проблема, развоју, тестирању, пилотирању, валидацији и даљој примени резултата, у складу са правилима Програма.
Привредни субјект	Предузетници и привредна друштва која су регистрована у Републици Србији и који обављају привредну делатност, у складу са законом.
Меморандум о сарадњи	Документ којим се потврђује намера сарадње између учесника на припреми и/или реализацији пројекта и партнера из привреде, у складу са условима јавног позива.
Споразум о сарадњи	Документ којим се уређују међусобна права, обавезе и одговорности чланова конзорцијума и/или партнера на пројекту, у складу са овим актом, јавним позивом и уговором, а који се односи на интелектуалну својину.
Панел за стратешку процену предлога пројекта	Привремено стручно тело Фонда за науку које врши стратешку и тематску процену предлога пројекта у првој фази евалуације.
Рецензенти	Међународни стручњаци, а изузетно домаћи стручњаци, са међународно признатом професионалном каријером, из научноистраживачких области у оквиру којих се расписује одговарајући програм, а који спроводе експертску анализу предлога пројекта поднетих по јавним позивима за реализацију појединих програма финансирања програма Фонда за науку РС.
Програмски одбор за евалуацију пројекта	Привремено стручно тело за евалуацију предлога пројекта након рецензије, састављено од међународних стручњака, а изузетно домаћих стручњака, са међународно признатом професионалном

	<p>каријером, из научноистраживачких области у оквиру којих се расписује одговарајући програм, односно из реда других стручњака, а чији број, структуру и квалификације предлаже Научни савет уз сагласност Управног одбора.</p>
Поуздана вештачка интелигенција	<p>Принципи и захтеви за робусне и одговорне системе, процесе и примене вештачке интелигенције током читавог животног циклуса вештачке интелигенције, заснивају се на Етичким смерницама Републике Србије за развој, примену и употребу робусне и одговорне вештачке интелигенције и обухватају, као минимум, следеће:</p> <ul style="list-style-type: none"> • објашњивост и проверљивост; • поштовање људског достојанства; • забрану наношења штете; • правичност и недискриминацију; • људску аутономију, надзор и контролу у процесу одлучивања; • техничку поузданост, безбедност и сигурност; • приватност, заштиту података о личности и адекватно управљање подацима; • транспарентност; • разноврсност, недискриминацију и једнакост; • друштвену и еколошку добробит; • одговорност и утврђивање одговорности. <p>Поред тога, принципи „поуздане вештачке интелигенције“ („Trustworthy AI“) обухватају и следеће принципе, утврђене у другим оквирима добрих пракси које Република Србија признаје,</p> <ul style="list-style-type: none"> • принцип пропорционалности и ненаношења штете; • поштовање правичног поступка; • слободу изражавања; • одрживост; • подизање свести и развој писмености у области вештачке интелигенције; • управљање и сарадњу засноване на учешћу више заинтересованих страна и прилагодљивим механизмима управљања.

TRL (Technology Readiness Level)	Ниво технолошке спремности који показује степен развијености технологије или решења, од почетне идеје до примене у реалном окружењу.
Интелектуална својина	Права на резултате интелектуалног стваралаштва насталим у оквиру пројекта, у складу са законом и уговорним односима између учесника на пројекту.
<i>Know-how</i>	Скуп техничких знања, искустава, вештина, поступака, метода, података и других практичних информација које имају стварну или потенцијалну примењиву вредност и које могу бити од значаја за реализацију пројекта и коришћење његових резултата.
Буџетске категорије	Категорије трошкова Пројекта дозвољене за финансирање у оквиру Програма, и то: трошкови накнада члановима тима, трошкови набавки, трошкови услуга и подизвођача и индиректни трошкови.
Спољна ревизија пројекта	Независна ревизија коју спроводе овлашћени ревизори по завршетку реализације Пројекта, а која обухвата проверу финансијских извештаја и укупног буџета пројекта. Спољна ревизија обухвата и трошкове из суфинансирања.
Гантограм	Табеларни и/или графички приказ планираних пројектних активности, њиховог трајања, међусобне повезаности и временског оквира реализације.
Документ „Висина накнаде (зарада и хонорара) истраживача који се финансирају кроз програме Фонда за науку Републике Србије”	Акт Фонда којим се уређују лимити и правила за планирање и исплату накнада истраживачима ангажованим на пројектима који се финансирају кроз програме Фонда, а који је доступан на интернет страници Фонда за науку.

УВОДНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим Актом уређују се циљеви Програма Наука за привреду – примена вештачке интелигенције у индустрији кроз научна партнерства – „Од лабораторије до тржишта“ (у даљем тексту: Програм) и пројеката унутар овог Програма (у даљем тексту: Пројекат), услови расписивања и поступак спровођења јавних позива у оквиру Програма, а посебно поступак и услови за подношење Предлога пројеката (у даљем тексту: Предлог), поступак и критеријуми евалуације Предлога, поступак праћења реализације пројеката, поступак оцењивања резултата пројеката, услови финансирања, као и права и обавезе корисника средстава пројеката.

ЦИЉЕВИ ПРОГРАМА

Члан 2.

Програм омогућава развој, тестирање и валидацију научних решења у сарадњи научноистраживачких институција са партнерима из привреде, уз јасно дефинисана очекивања у погледу примењивости, доказа валидације кроз пилот-примену или тестирање у реалном окружењу и потенцијала за даљи развој резултата, укључујући њихову тржишну или институционалну примену.

Циљеви Програма су одређени Стратегијом научног и технолошког развоја Републике Србије за период 2021-2025 „Моћ знања“, Стратегијом паметне специјализације Републике Србије за период 2020-2027 (RIS3) и Стратегијом развоја вештачке интелигенције у Републици Србији за период 2025-2030 ради пружања одговора на савремене изазове и потребе привреде и друштва, уз пуно поштовање стратешких опредељења Републике Србије, као и другим развојним и секторским стратегијама.

Општи циљ програма јесте подршка развоју и валидацији примењивих научних решења кроз структурисана и дугорочна партнерства научноистраживачких организација и привреде, са фокусом на резултате који могу бити директно коришћени као производи, услуге, технолошки процеси или решења за јавне политике, укључујући резултате са јасним потенцијалом за даљи развој, комерцијализацију и одрживу примену на тржишту, односно њихово усвајање у пословним и јавним системима.

Специфични циљеви:

- Повећање броја пројеката са доказивим потенцијалом за примену у реалном окружењу, кроз пилот-примену или тестирање код привредног партнера или крајњих корисника;
- Јачање капацитета НИО за сарадњу са привредом у фазама развоја, тестирања и валидације решења;
- Усмеравање истраживачких активности ка индустријским секторима препознатим за стратешке приоритете у националним стратегијама;
- Подршка развоју решења која доприносе конкурентности, отпорности и одрживости привреде и јавног сектора;
- Подршка развоју резултата истраживања са препознатљивим тржишним потенцијалом, укључујући припрему решења за даљу иновациону фазу, трансфер технологије или сарадњу са тржишним актерима, без обавезе комерцијализације током трајања пројекта.

Програм не укључује финансирање пројеката који се баве основним истраживањима на нивоу идеја (TRL1).

ОПИС ПРОГРАМА

Члан 3.

Програм подржава примењена истраживања у свим научним областима. Програм је тематски усмерен у складу са релевантним стратешким документима.

Сви пројекти у оквиру програма морају бити јасно мапирани на један од следећих приоритетних домена, при чему вештачка интелигенција мора имати релевантну улогу у сваком Предлогу пројекта:

- Вештачка интелигенција
- Храна за будућност
- Информационо-комуникационе технологије
- Машине и производни процеси будућности
- Креативне индустрије

Дигитализација, енергетска транзиција, одрживи енергетски системи и здравље представљају хоризонталне тематске стубове Програма који се могу примењивати унутар горенаведених домена, у складу са националним стратегијама. Очекивани програмски резултати укључују валидиране прототипе, пилоте, демонстраторе, методологије или друга примењива решења, укључујући софтвере, скупове података, техничка и технолошка унапређења, као и резултате који подлежу или могу бити предмет заштите интелектуалне својине.

Програм је од општег интереса за Републику Србију, а планира се и реализује се у складу са Законом о Фонду за науку Републике Србије (у даљем тексту: Закон) и у складу са другим прописима у области научноистраживачких и иновационих активности.

Уколико је потребно, пројекти могу укључивати или користити подршку канцеларија за трансфер технологије, уколико такав департаман постоји при НИО, и/или научно-технолошких паркова, како би се ојачали капацитети за вредновање и примену резултата.

УСЛОВИ ЗА УЧЕШЋЕ НА ЈАВНОМ ПОЗИВУ

Пројектни конзорцијум

Члан 4.

Пројектни конзорцијум (у даљем тексту: Конзорцијум) мора укључивати најмање једну акредитовану научноистраживачку организацију из Републике Србије (у даљем тексту НИО) и најмање један привредни субјект регистрован у Републици Србији у складу са прописима којима је регулисан правни положај, оснивање, правне форме и друга питања у вези са привредним друштвима Републике Србије и предузетницима из Републике Србије, у својству Партнера из привреде који обезбеђује суфинансирање пројекта. Конзорцијум чини максимално пет чланова, укључујући partnere из привреде, односно максимално четири НИО и један Партнер из привреде.

Учешће више од једне НИО је дозвољено и препоручљиво у случају да доприноси интердисциплинарној или мултидисциплинарној природи пројекта. Програм подржава учешће НИО из различитих региона Републике Србије и из различитих дисциплина са циљем обезбеђивања уравнотежене регионалне заступљености и синергије различитих дисциплина.

Само акредитоване НИО из Републике Србије могу бити корисници средстава Фонда за науку, док Партнер из привреде не може бити финансиран из средстава Фонда за науку.

Носилац пројекта и Учесници пројекта

Члан 5.

У овом Програму право учешћа имају акредитоване научноистраживачке организације у Републици Србији (у даљем тексту: НИО) у својству Носиоца пројекта или Учесника пројекта.

Пројектни тим чине Руководилац пројекта и чланови тима који испуњавају услове из овог Акта.

Носилац пројекта јесте НИО у којој је запослен Руководилац пројекта, док су остале НИО Учесници пројекта.

Руководилац пројекта

Члан 6.

Руководилац пројекта (у даљем тексту: Руководилац) је лице које задовољава следеће услове:

- Има научни назив доктора наука и важеће научно звање или еквивалентно звање по прописима о високом образовању¹ у тренутку подношења Предлога пројекта, тј. затварања Јавног позива, као и током реализације пројекта;
- Има објављене и рецензиране научне радове и друге научноистраживачке резултате, а које укупним научним радом показује да је оспособљено за самосталан научноистраживачки рад.
- Запослен/а је, или ће бити запослен/а, у акредитованој НИО у Републици Србији, за све време трајања Пројекта, а која је Носилац предлога пројекта.

Приликом подношења Предлога пројекта, Руководилац пројекта доставља информације о пет најзначајнијих резултата у протеклих пет година који ће између осталог бити предмет евалуације.²

Руководилац пројекта мора бити месечно ангажован на пројекту минимум 30% пуног радног времена током целог трајања реализације пројекта, осим када је лице руководиоца на још једном пројекту у реализацији у оквиру различитих програма Фонда за науку, у ком случају минимално укупно ангажовање на оба пројекта износи 30% пуног радног времена током целог трајања реализације пројекта.

Лице може бити Руководилац пројекта само на једном Предлогу пројекта у оквиру истог Јавног позива за Програм Наука за привреду - примена вештачке интелигенције у индустрији кроз научна партнерства – „Од лабораторије до тржишта“.

Лице може бити Руководилац пројекта на највише два пројекта у оквиру различитих програма Фонда за науку Републике Србије.³

Чланови Пројектног тима

Члан 7.

У оквиру овог Програма, сваки члан Пројектног тима мора да испуни следеће услове:

¹ Научни сарадник, виши научни сарадник или научни саветник, односно доцент, ванредни професор или редовни професор.

² Оправданост прекида/застоја/мировања у истраживачком раду од значаја за испуњење ових услова – на пример, привремена спреченост за рад, одсуство, укључујући породично одсуство или одсуство са рада ради (посебне) неге детета или другог лица – може се узети у обзир при оцени и утврђивању трајања периода од пет година, али иста мора бити адекватно образложена.

³ Не рачунајући специјални програм мобилности и сарадње (Програм сарадње са дијаспором – подршка за истраживачке посете научника из дијаспоре).

- Има важеће звање: научно или истраживачко, или еквивалентно наставно звање⁴ у високом образовању (у даљем тексту: звање) у тренутку подношења пројекта, као и током целог ангажовања у реализацији Пројекта. У случају да члан Пројектног тима изгуби звање, не може учествовати на Пројекту као члан тима.
 - Изузетак у погледу услова да сви чланови тима морају имати важеће звање у тренутку подношења Предлога пројекта, тј. на дан затварања Јавног позива јесу лица која су студенти докторских студија, а која до тада нису никад изабрана у наставно или истраживачко звање. Ова лица се могу пријавити као чланови тима иако немају звање, уз обавезу НИО да им се избор у звање покрене чим добију информацију о прихватању Предлога пројекта. Уколико не стекне звање до почетка реализације пројекта, то лице не може учествовати на Пројекту као члан тима. Приликом припреме буџета за лица из овог члана, накнада се обрачунава према звању које ће стећи до почетка реализације пројекта.
- Запослен/а је, или ће бити запослен/а, у акредитованој НИО у Републици Србији⁵ која учествује на Пројекту за време његовог/њеног ангажовања у реализацији Пројекта.
- Исто лице може бити члан тима у само једном Предлогу пројекта у оквиру овог Јавног позива.
- У случају ангажовања лица на различитим програмима Фонда за науку у својству члана Пројектног тима или Руководиоца пројекта, лице је дужно да поштује законска ограничења о ангажовању на програмима Фонда за науку, као и услове прописане Актима појединачних програма.

Лице може бити члан Пројектног тима, или Руководилац пројекта и члан Пројектног тима, или Руководилац пројекта у највише два Пројекта у оквиру различитих програма Фонда за науку Републике Србије.⁶

Ангажовање чланова Пројектног тима

Члан 8.

Члан Пројектног тима који је већ запослен са пуним радним временом (укључујући наставу и истраживања, подршку кроз институционално или неко друго финансирање) не може бити ангажован са више од 30% пуног радног времена месечно на пројектима које финансира Фонд за науку Републике Србије (укључујући различите програме).

Члан Пројектног тима може бити пројектно финансиран, односно запослен и финансиран из предложеног Пројекта до 100% пуног радног времена у складу са другим ангажманима и Законом о раду.

Чланови Пројектног тима могу бити ангажовани током целокупног трајања Пројекта или само током одређених временских интервала, у зависности од потреба Пројекта и у складу са предложеним буџетом.

Лице које у тренутку подношења Предлога није запослено у НИО може бити укључено у предложени Пројекат као члан тима само уколико НИО поднесе потписану изјаву да ће то лице, у случају да Предлог буде одобрен за финансирање, бити запослено у тој НИО током трајања пројекта односно током предложеног периода ангажовања за то лице, у складу са условима из

⁴ Истраживач-приправник, истраживач-сарадник, научни сарадник, виши научни сарадник или научни саветник, односно сарадник у настави, асистент, асистент са докторатом, доцент, ванредни професор или редовни професор.

⁵ Члан пројектног тима може бити запослен и у иновационом центру чији је оснивач акредитована НИО, али иновациони центар не може бити носилац реализације пројекта.

⁶ Не рачунајући специјални програм мобилности и сарадње (Програм сарадње са дијаспором – подршка за истраживачке посете научника из дијаспоре).

овог Акта. Изјава НИО се доставља на обрасцу Фонда за науку РС, који је унапред дефинисан као део пројектне документације Актом програма и Упутством за припрему и предају Предлога пројекта.

Пројектни тим

Члан 9.

Пројектни тим чине минимум три члана тима. Максималан број чланова тима на једном пројекту није одређен, укључујући и младе истраживаче.⁷

У једном Пројекту дозвољено је учешће чланова тима који су запослени у различитим акредитованим НИО у Републици Србији, с тим да је носилац реализације Пројекта она НИО у којој је запослен Руководилац пројекта.

Партнер из привреде

Члан 10.

Партнер из привреде мора бити привредни субјект регистрован у Републици Србији у складу са важећим Законом о привредним друштвима Републике Србије, који није у поступку ликвидације и стечаја.

Приликом подношења Комплетног Предлога пројекта, Партнер из привреде прилаже Изјаву Партнера из привреде у којој се под пуном материјалном и кривичном одговорношћу потврђују горенаведени услови за учешће Партнера из привреде на Програму.

У случају да Предлог пројекта буде одобрен за финансирање, Партнер из привреде ће, пре формалног закључења уговора о финансирању реализације научноистраживачког пројекта, доставити доказе о испуњености услова за Партнера из привреде.

Улоге Партнера из привреде су:

- Обавезно учествује у суфинансирању пројекта кроз новчане или неновчане доприносе (*in-kind* учешће) у складу са правилима Програма, са минималним учешћем суфинансирања од 15% вредности буџета пројекта финансираног из средстава Фонда за науку; Неновчани доприноси могу бити: обезбеђивање робе, опреме, услуга, радне снаге или других ресурса неопходних за успешну реализацију пројекта. Вредност таквих доприноса мора бити новчано изражена у спецификацији ресурса који се обезбеђују, а која укључује и процену њихове реалне вредности, како је дефинисано чланом 15. овог Акта;
- Активно доприноси идентификацији проблема, дефинисању циљева пројекта, критеријумима успеха и очекиваним исходима пројекта;
- Доприноси развоју, тестирању, пилот имплементацији и валидацији решења у реалном окружењу;
- Где је релевантно, обезбеђује приступ инфраструктури, подацима, технолошким системима, тржиштима или крајњим корисницима;
- Доприноси анализи тржишног потенцијала и модела за даљи развој или комерцијализацију резултата;
- Учествује у планирању даљег развоја и примене резултата пројекта, без стицања статуса корисника средстава Фонда за науку.

Програм дозвољава учешће више од једног Партнера из привреде по пројекту. Укупан допринос пројекту кроз суфинансирање, укључујући учешће једног или више партнера из

⁷ Лица у звању истраживач-приправник, истраживач-сарадник, сарадник у настави и асистент.

привреде, не сме бити мањи од 15% од вредности буџета пројекта финансираног из средстава Фонда за науку РС. Исти Партнер из привреде може да учествује као члан Конзорцијума у више Предлога пројекта.

Партнер из привреде мора бити ангажован на Пројекту током целокупног трајања реализације Пројекта, осим у случају наступања више силе односно промењених околности које се нису могли предвидети у моменту подношења Предлога Пројекта, а који онемогућава испуњење обавеза Партнера из Пројекта предвиђених Меморандумом о сарадњи, у којим случајевима се може тражити замена Партнера из привреде на Пројекту другим Привредним субјектом.

У случају да се захтева замена Партнера из привреде на Пројекту другим Привредним субјектом, такав захтев разматра Панел за стратешку процену предлога пројекта и врши процену таквог захтева имајући у виду разлоге замене, циљ Пројекта и могућност његове успешне коначне реализације, и предлаже Управном одбору Фонда за науку да донесе одлуку којом се дозвољава замена Партнера из привреде на Пројекту другим Привредним субјектом.

Привредни субјект који се предлаже као замена за Партнера из привреде на Пројекту мора испуњавати све услове прописане овим чланом Акта који се односе на Партнера из привреде.

Права на интелектуалну својину

Члан 11.

Интелектуална својина и *know-how* који могу настати током реализације Пројекта уређују се у складу са важећим законским прописима, на основу претходно закљученог споразума између НИО учесника пројекта, истраживача укључених у Пројекат и партнера из привреде. Подносиоци Предлога пројекта су у обавези да унапред дефинишу власништво, расподелу, заштиту и начин коришћења права интелектуалне својине и *know-how* који могу бити створени у оквиру Пројекта.

Приликом подношења Предлога пројекта мора бити достављен споразум о сарадњи са Партнером из привреде потписан са НИО (или обавезујући прелиминарни споразум) који регулише права интелектуалне својине. Фонд за науку не прописује образац за овај споразум; међутим, споразум мора јасно дефинисати расподелу права интелектуалне својине између НИО, истраживача укључених у Пројекат и партнера из привреде који учествују у Пројекту, а у складу са њиховим доприносима и улогама у Пројекту.

Споразум мора да регулише:

- власништво и/или сувласништво над интелектуалном својином и *know-how* реализованог у оквиру Пројекта;
- расподелу права између НИО и партнера из привреде, укључујући расподелу или услове власништва, где је то примењиво;
- права приступа и коришћења позадинске интелектуалне својине неопходне за реализацију пројекта;
- права и услове за даљи развој, коришћење, валоризацију и комерцијализацију резултата пројекта;
- одговорности у вези са правном заштитом и одржавањем интелектуалне својине;
- расподелу права, обавеза и потенцијалних прихода који произилазе из коришћења резултата пројекта.

Поднети споразум мора садржати јасно дефинисан, уравнотежен и заједнички договорен правни оквир интелектуалне својине, и омогућити ефикасну имплементацију пројекта, као и даљу примену резултата.

Примена поуздане вештачке интелигенције

Члан 12.

Сви пројекти који се финансирају у оквиру овог Програма морају током целокупног периода реализације Пројекта бити усклађени са принципима поуздане вештачке интелигенције. Ради обезбеђивања наведене усклађености, у поступку евалуације Предлога пројекта, посебно ће бити разматрано на који начин пројектни тим планира да у реализацију Пројекта укључи и примени принципе поуздане вештачке интелигенције. Такође, Предлози пројекта ће бити предмет провере како би се утврдило да се њима не предлаже развој или примена система вештачке интелигенције или активности које су у супротности са правилима финансирања програма. Активности које директно или посредно крше принципе поуздане вештачке интелигенције, неће се финансирати у оквиру овог Програма. Предлози пројекта који укључују развој, примену или употребу система вештачке интелигенције који представљају неприхватљив ризик по безбедност, основна права или приватност људи неће бити прихватљиви за финансирање. Недозвољене активности обухватају, између осталог:

- употребу система који користе манипулативне, обмањујуће или сублиминалне технике са циљем значајног утицаја на понашање појединаца или група;
- системе који искоришћавају рањивости одређених група, укључујући старост, здравствено стање, менталне способности или социјални и економски положај;
- биометријску категоризацију лица на основу осетљивих или заштићених карактеристика (нпр. раса, етничко порекло, религија, политичко опредељење);
- системе за социјално бодовање или класификацију људи на основу њиховог друштвеног понашања или личних карактеристика;
- употребу система за даљинску биометријску идентификацију у реалном времену у јавним просторима;
- предиктивне системе у полицијским и безбедносним активностима засноване на профилисању, локацији или претходном понашању;
- системе за препознавање емоција у области спровођења закона, управљања границама, на радном месту или у образовним установама;
- неселективно прикупљање фотографија лица са интернета или система видео-надзора ради креирања база података за препознавање лица;
- друге примене система вештачке интелигенције које су у супротности са важећим прописима о заштити људских права, приватности и недискриминацији.

Трајање пројекта

Члан 13.

Трајање Пројекта је до 12 месеци.

Трајање Пројекта се може продужити одлуком Управног одбора Фонда за науку у изузетним околностима (као што су непредвиђена кашњења у имплементацији Пројекта узрокована административним, финансијским или другим неизбежним процедуралним разлозима, ванредним околностима услед пандемије и заразних болести и догађајима више силе) и без увећања уговореног износа Буџета.

Гантограм

Члан 14.

План пројектних активности (гантограм) припрема се тако да прикаже план пројектних активности са временским линијама за реализацију сваке конкретне активности и учешће чланова Пројектног тима у појединим активностима.

Проценат ангажовања члана Пројектног тима мора бити у складу са допуштеним процентом ангажовања за сваког члана тима и Руководиоца пројекта, према правилима овог Програма и у складу са Законом о раду.

Буџет и суфинансирање реализације пројекта

Члан 15.

Износ буџета по Пројекту који се финансира из средстава Фонда за науку РС је од 150.000 до 300.000 евра у динарској противвредности прерачунато по средњем курсу Народне банке Србије на дан објављивања Јавног позива.

Укупан буџет Програма и буџет Програма је дефинисан у Јавном позиву и исказује се у еврима и динарској противвредности по средњем курсу Народне банке Србије на дан објављивања Јавног позива.

Да би се квалификовао за финансијску подршку реализацији пројекта у оквиру Програма, Носилац пројекта мора да обезбеди да партнер/и из привреде учествује/-у суфинансирањем пројекта, било кроз новчане и/или неновчане доприносе укупном буџету пројекта, у складу са правилима Програма и у износу не мањем од 15% вредности буџета пројекта финансираног из средстава Фонда за науку.

Суфинансирање реализације пројекта у виду неновчаних доприноса (*in-kind* учешће) може укључивати набавку робе, опреме, пружање услуга, радне снаге или других ресурса који су неопходни за успешну реализацију пројекта, а не укључују директне новчане износе.

Суфинансирање реализације пројекта документује се у фази пријаве Предлога пројекта, подношењем меморандума о сарадњи⁸ који треба да садржи детаље о врсти и висини трошкова суфинансирања. У случају неновчаних доприноса (*in-kind* учешће), меморандум треба да укључи спецификацију ресурса који се обезбеђују, као и новчано исказану вредност неновчаних доприноса Партнера из привреде изражене у еврима и динарима.⁹

Током реализације пројекта, а најкасније до средине периода реализације пројекта, на захтев корисника може бити размотрено додатно финансирање уколико је неопходно за даљу успешну реализацију пројекта. Такво финансирање ће се разматрати засебно за сваки поднети захтев, уз одобрење Панела за стратешку процену предлога пројекта и Управног одбора Фонда за науку РС, при чему укупна вредност додатног финансирања може износити до 100.000 евра прерачунато у динарску противвредност по средњем курсу Народне банке Србије на дан објављивања Јавног позива.

Расподела буџета пројекта између НИО Носиоца и НИО Учесника пројекта

Члан 16.

Укупан опредељени износ средстава за сваку НИО Учесницу пројекта мора износити најмање 10% Буџета пројекта.

Дозвољени трошкови

Члан 17.

Следеће категорије трошкова Пројекта дозвољене су за финансирање у оквиру Програма:

⁸ Меморандум о сарадњи потписују све стране које учествују у обезбеђивању суфинансирања реализације пројекта, укључујући НИО Носиоца пројекта, НИО Учеснице пројекта и партнера/е из привреде, чиме се потврђује њихова обавеза и спремност за укључивање у реализацију пројекта.

⁹ У складу са финансијско-рачуноводственим правилима и методологијама за планирање и обрачун трошкова и учинака.

1. Трошкови накнада члановима тима

- укупни трошкови накнада чланова тима укључујући све накнаде утврђене интерним актима НИО са припадајућим порезима и доприносима;

2. Трошкови набавки

- **Опрема и потрошни материјал**
 - опрема, софтвер, потрошни материјали и остали ресурси неопходни за реализацију Пројекта,
 - непредвиђени трошкови за опрему и потрошни материјал;
- **Путовања**
 - краткотрајна путовања за чланове пројектног тима у земљи и иностранству (највише до 28 дана по путовању) која су неопходна за реализацију Пројекта;
- **Права на интелектуалну својину, дисеминација и видљивост**
 - пријава патената и заштите интелектуалне својине насталих као резултат пројектних активности и пратећи трошкови;
 - организација активности везаних за презентацију и реализацију Пројекта;

3. Трошкови услуга и подизвођача

- екстерне услуге свих физичких лица и правних лица потребне за истраживање и реализацију Пројекта - ангажовање физичких лица односи се на лица која нису запослена у НИО које учествују у пројекту, а неопходна су за реализацију пројектних активности. Ова лица ће се сматрати пружаоцима услуга или подизвођачима, али не и учесницима у пројекту.

4. Индиректни трошкови

- накнада НИО у којима су запослени учесници на Пројекту за административне и друге трошкове у вези са Пројектом;
- трошкови спољне ревизије на крају периода реализације Пројекта;
- остали трошкови, попут трошкова банкарске провизије, курсне разлике, трошкови увоза, царине, поште и слично.

Расподела буџета пројекта по категоријама трошкова

Члан 18.

Узимајући у обзир специфичност сваког Пројекта, расподела буџета Пројекта по категоријама трошкова треба да буде таква да одражава циљеве Пројекта и мора бити јасно оправдана у складу са тим циљевима.

Непредвиђени трошкови дефинисани чланом 17. могу износити до 2% припадајуће буџетске поткатеорије набавки за опрему и потрошни материјал.

Трошкови услуга и подизвођача из члана 17. у структури буџета Пројекта могу да учествују са максимално 20% Буџета Пројекта.

Индиректни трошкови из члана 17. износе максимално до 20% од укупно планираних трошкова накнаде члановима Пројектног тима и трошкова набавки. Индиректни трошкови који се односе на накнаду НИО, банкарске провизије и курсне разлике не правдају се приликом извештавања, али Фонд за науку РС може тражити на увид и проверу документацију било када током трајања пројекта.

Накнаде за чланове тима

Члан 19.

Највећа дозвољена накнада за Руководиоца пројекта и члана Пројектног тима зависи од звања и процента ангажовања на Пројекту на месечном нивоу, а према максимално одређеним нето месечним накнадама за учешће на пројекту које су дефинисане у документу „Висина накнаде (зарада и хонорара) истраживача који се финансирају кроз програме Фонда за науку Републике Србије“, који је објављен на сајту Фонда за науку.

Највиша дозвољена накнада за Руководиоца/члана Пројектног тима одговара максималном нето износу накнаде звања у коме је то лице, а скалира се пропорционално проценту његовог месечног ангажовања на Пројекту. Руководилац пројекта остварује право на увећану накнаду у износу од 20% нето месечне накнаде опредељене Буџетом Пројекта за потребе реализације активности које се односе на управљање пројектом и пројектним тимом.

Ангажовање чланова тима могуће је буџетирати и нижим износима. Такође, могуће је предвидети различите накнаде за лица која имају исто звање, у складу са искуством и вештинама тих лица.

Врсту накнаде одређује НИО, у складу са Законом и интерним актима НИО, али висина накнаде која се наводи у буџету мора укључити нето и бруто износе.

Опрема и потрошни материјал

Члан 20.

Трошкови опреме и потрошног материјала могу се користити за набавку опреме, софтвера, потрошних материјала, као и других ресурса који су неопходни за реализацију Пројекта. Приликом припрема буџета, цене се планирају и исказују са ПДВ-ом, док се набавка планира и спроводи у складу са Законом о јавним набавкама.

Члан 21.

Непредвиђени трошкови се могу користити само за додатне трошкове опреме и потрошног материјала и/или промену висине износа предвиђене опреме и потрошног материјала.

Непредвиђени трошкови могу износити до 2% припадајуће буџетске поткатеорије набавки за опрему и потрошни материјал.

У случају да ова категорија трошка остане неутрошена до краја реализације пројекта, ова средства се, по правилу, у оквиру последњег квартала, могу искористити за стручно усавршавање младих истраживача ангажованих на пројекту, као и краткотрајно путовање младих истраживача ради усавршавања. Поред тога, ова средства се могу искористити за реализацију истраживачких активности младих истраживача, као и за куповину опреме и материјала за младе истраживаче (рачунари и сл.) који су чланови тима.

Путовања

Члан 22.

Дозвољени су трошкови путовања за чланове пројектног тима, за краткотрајна путовања у земљи и иностранству (највише до 28 дана по путовању) која су неопходна за реализацију Пројекта.

Услуге и подизвођачи

Члан 23.

Пружаоци услуга могу бити правна и физичка лица.

Пружаоци услуга не могу бити НИО које учествују на том пројекту, нити лица запослена у НИО које учествују на том пројекту, као ни Партнер из привреде, нити лица запослена код Партнера из привреде.

Највиша дозвољена накнада за физичко лице ангажовано за извођење услуга одговара тржишном износу зараде лица за наведену услугу, а скалира се пропорционално проценту његовог месечног ангажовања на Пројекту. У случају ангажовања физичких лица за специфичне услуге, накнада физичког лица обрачунавају се преко тржишне цене за набавку конкретне врсте услуге.

Приликом планирања и набавке услуга из ове категорије обавезна је примена Закона о јавним набавкама, а цене је потребно планирати и исказати са свим припадајућим порезима и доприносима.

Накнада за НИО за административне и друге трошкове у вези са Пројектом

Члан 24.

Накнада за НИО која запошљава чланове тима треба да буде додељена за административне и друге трошкове у вези са Пројектом.

У оквиру ове категорије могуће је буџетирање техничког или помоћног особља НИО које треба да буде обрачунато на основу њихове зараде коју примају у НИО у моменту подношења Предлога, скалирано на проценат њиховог месечног ангажовања на пројектним активностима.

Уколико више од једне НИО учествује у Предлогу, ова категорија трошкова треба да буде пропорционално додељена у складу са траженим буџетом Пројекта за сваку НИО, осим уколико Руководилац пројекта и све НИО које учествују на Пројекту не направе другачији договор, уз писано образложење дато у буџету Предлога пројекта.

Трошкови спољне ревизије на крају периода реализације пројекта

Члан 25.

Носилац пројекта је у обавези да на крају реализације пројекта спроведе спољну (екстерну) ревизију пројекта од стране овлашћених ревизора. Трошак спољне (екстерне) ревизије се може реализовати из средстава пројекта у ком случају се планира у буџету пројекта или да трошак ове ревизије обезбеди из других извора.

Спољна (екстерна) ревизија је обавезна и врши се на нивоу целокупног Пројекта, тако да обухвати ревизију финансијских извештаја Пројекта и укупног буџета Пројекта.

Недозвољени трошкови

Члан 26.

Трошкови које Фонд за науку неће узети у разматрање за финансирање укључују, али нису ограничени на:

- адаптацију и опремање просторија НИО и било какве грађевинске или друге радове;
- поправку, сервисирање или одржавање постојеће опреме НИО, осим ако је та опрема потребна за Пројекат и њена неопходност је образложена и документована у Предлогу пројекта;
- плаћање камата или постојећег дуга према било ком лицу, укључујући такве обавезе настале или преузете за време разматрања Предлога пројекта или након одобрења финансирања Пројекта;
- трошкови добара или услуга финансирани из других извора (трошкови који се већ финансирају кроз други програм или од стране компаније/индустрије или НИО);

- трошкове/учешће у трошковима куповине, закупа, подзакупа или адаптације земљишта, објекта и/или других непокретности, укључујући возила и покретне ствари и опрему која није намењена научно-истраживачким активностима у вези са реализацијом Пројекта;
- трошкови објављивања радова у часописима, дисеминације и путовања ради учешћа на научним конференцијама;
- трошкови активности наведених у листи Светске банке (IFC Exclusion List);¹⁰
- трошкови реализације активности које су у супротности са правилима дефинисаним Етичким смерницама за развој, примену и употребу поуздане и одговорне вештачке интелигенције, "Службени гласник РС", број 23 од 24. марта 2023;
- исплата готовине са рачуна Пројекта.

ПРИЈАВА НА ЈАВНИ ПОЗИВ И ПРИПРЕМА ПРЕДЛОГА ПРОЈЕКТА

Јавни позив

Члан 27.

Први Јавни позив за пријаву научно-истраживачких пројеката у оквиру којих се реализује Програм Наука за привреду - примена вештачке интелигенције у индустрији кроз научна партнерства – „Од лабораторије до тржишта“ (у даљем тексту: „Јавни позив“) садржи следеће:

- пун назив Програма – Програм Наука за привреду - примена вештачке интелигенције у индустрији кроз научна партнерства - „Од лабораторије до тржишта“;
- циљеве Програма;
- трајање Пројекта;
- услове које морају да задовоље Руководилац пројекта, чланови Пројектног тима и Партнер из привреде;
- укупан буџет доступан за реализацију Програма по Јавном позиву;
- највећи буџет појединачних Пројеката и услове за суфинансирање;
- дозвољене категорије трошкова за финансирање средствима Фонда за науку Републике Србије;
- начин подношења Предлога пројекта у првом и другом кругу;
- рок за подношење Скраћеног и Комплетног Предлога пројекта;
- списак потребне документације која се прилаже уз пријаву Скраћеног и Комплетног Предлога пројекта да би се сматрао уредним и потпуним;
- начин и критеријуме за евалуацију Скраћеног и Комплетног Предлога пројекта;
- очекивано трајање поступка евалуације предложених Пројеката;
- захтеве у погледу извештавања;
- друге податке од значаја за спровођење и реализацију Програма.

Јавни позив објављује се на сајту Фонда за науку Републике Србије (www.fondznanauku.gov.rs).

¹⁰ Дефинисано Оквирним планом за управљање заштитом животне средине и социјалним утицајем, доступним на [линку](#).

Пријава на јавни позив – подношење Предлога пројекта

Члан 28.

Пријава на Јавни позив подноси се искључиво у електронској форми, путем Портала за пријаву научних пројеката Фонда за науку Републике Србије, са документацијом наведеном у Јавном позиву и према Упутству за припремање и пријаву Пројекта (у даљем тексту: „Упутство”), објављеном на сајту Фонда за науку Републике Србије.

Процес пријаве на Јавни позив састоји се из два круга. Први круг укључује подношење Скраћеног Предлога пројекта са пропратном документацијом (у даљем тексту: „Скраћени Предлог“). Други круг укључује подношење Комплетног Предлога (у даљем тексту: „Комплетан Предлог“) пројекта са пропратном документацијом.

За сваки круг пријаве, документација која чини Предлог пројекта мора бити потпуна, садржати све прописане прилоге и припремљена у складу са Упутством. У супротном, Предлог пројекта (како Скраћени, тако и Комплетни Предлог) биће искључен из даљег поступка евалуације.

Предлог подноси Руководилац пројекта, уз сагласност НИО у којој је запослен.

Предлог пројекта – обавезна садржина

Члан 29.

Обавезни елементи **Скраћеног Предлога** су следећи:

- Наслов, акроним, научна област (примарна, секундарна и терцијарна), апстракт и кључне речи Пројекта (на енглеском језику);
- Подаци о Руководиоцу пројекта, члановима Пројектног тима, НИО које учествују у Пројекту, партнерима из привреде;
- Скраћени опис Предлога пројекта попуњен у складу са Упутством и обрасцем из документације (на енглеском језику);
- Доказ о обезбеђеном суфинансирању пројекта којим се потврђује обавеза Партнера из привреде да суфинансира пројекат - меморандум о сарадњи.

Обавезни елементи **Комплетног Предлога** су:

- Наслов, акроним, научна област (примарна, секундарна и терцијарна), апстракт и кључне речи Пројекта (на енглеском језику);
- Подаци о Руководиоцу пројекта, члановима Пројектног тима, НИО које учествују у Пројекту, партнерима из привреде;
- Опис пројекта А и Б према обрасцу из документације (на енглеском језику)
- Укупни буџет Пројекта (на енглеском језику), попуњен у складу са Упутством и обрасцем из документације;
- Гантограм (на енглеском језику), попуњен према Упутству и обрасцу из документације;
- Етичка сагласност (уколико је примењива за Пројекат);
- Дозвола за спровођење медицинских истраживања, за НИО које спроводе ову врсту истраживања у складу са одговарајућим одредбама Закона о добробити животиња, издата од стране Управе за ветерину, Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде (ако је примењиво на Предлог пројекта);

- Изјава НИО о правној и регулаторној усаглашености са прописима којим је регулисан рад и радни односи;
- Упитник за заштиту животне средине и социјални утицај;
- Упитник за процену ризика употребе вештачке интелигенције;
- Упитник за етичка питања;
- Прилози (изјаве НИО, заједничка изјава тима, докази о испуњености услова за Руководиоца пројекта и чланове Пројектног тима дефинисани Програмом, на српском или енглеском језику, припремљени према Упутству и обрасцима из документације и друго);
- Споразум о сарадњи којим се регулише власништво над интелектуалном својином. Образац споразума није дефинисан од стране Фонда за науку, али мора да садржи одредбе које регулишу права и обавезе у вези са правном заштитом и искоришћавањем интелектуалне својине између НИО, истраживача и партнера из привреде који учествују у пројекту.
- Изјава о испуњености услова за партнера/е из привреде припремљена у складу са Упутством и образцем из документације.

Припрема документације

Члан 30.

Документација која је обавезни елемент Предлога пројекта припрема се у складу са овим Актом, Упутством за припрему и подношење Предлога пројекта (у даљем тексту: „Упутство“), обрасцима и напоменама у обрасцима, а који су објављени на сајту Фонда за науку РС.

Члан 31.

Приликом подношења Комплетног Предлога пројекта, као део обавезне документације прилаже се Изјава коју потписују овлашћена лица НИО и Руководилац, којом се потврђује испуњеност тражених услова за Руководиоца и чланове Пројектног тима, као и партнера/е из привреде у погледу обавезе суфинансирања, потписана под пуном моралном и кривичном одговорношћу. Уколико Пројекат буде одобрен за финансирање, Фонд за науку Републике Србије може тражити доказе о испуњености ових услова.

Уколико се након одобравања пројекта утврди да ова или друга информација из Предлога пројекта није истинита (подаци који се односе на чланове Пројектног тима, НИО и/или партнера/е из привреде), пројекат ће бити искључен из даљег финансирања у оквиру Програма, а Фонд за науку РС неће упутити у поступак евалуације будуће Предлоге пројекта који буду поднети од стране лица чији је пројекат раније искључен из даљег финансирања услед достављања неистинитих информација, у периоду од две године од доношења одлуке.

Фонд за науку Републике Србије задржава право да искључи из даљег поступка евалуације Предлоге пројекта оних истраживача чије пријаве садрже нетачне податке, или је садржина тих пријава формулисана на начин срачунат да наведе на погрешне закључке, до две године након таквог догађаја.

Уколико утврди да је истраживач прекршио Етички кодекс у научноистраживачком раду, Фонд за науку РС може поднети пријаву Одбору за етику у науци ради покретања поступка за утврђивање одступања од добре научне праксе са предлогом да се истраживачку забрани коришћење средстава за науку и истраживање опредељена према прописима о научноистраживачкој делатности на пројектима за период од пет година.¹¹

¹¹ Као што је прописано чланом 94. и 95. Закона о науци и истраживањима, „Службени гласник РС“, број 49 од 8. јула 2019. године.

Члан 32.

Руководилац пројекта може поднети Предлог само за један Пројекат у оквиру Јавног позива. Руководилац пројекта који је поднео Предлог за један Пројекат не може бити наведен као члан Пројектног тима у другим предложеним Пројектима у оквиру истог Јавног позива.

Лице које не учествује у својству Руководиоца пројекта пријављеног на Јавни позив, може имати својство члана Пројектног тима на само једном пројекту у оквиру истог Јавног позива.

Број Предлога по истој НИО није ограничен у Јавном позиву.

ПОСТУПАК ЕВАЛУАЦИЈЕ ПРИЈАВЉЕНИХ ПРЕДЛОГА ПРОЈЕКТА

Члан 33.

Пристигли Предлози са конкурсном документацијом из члана 29. овог Акта проверавају се и оцењују кроз поступак који се састоји од административне провере и три степена евалуације: стратешка и тематска процена, рецензентска процена и процена Програмског одбора.

Током првог степена евалуације врши се стратешка и тематска процена Скраћеног Предлога, којом се утврђује да ли Предлог пројекта испуњава циљеве Програма, да ли је усклађен са приоритетним областима утврђеним Програмом и релевантним националним стратешким оквиром у области науке, истраживања и иновација. У овој фази сагледава се и да ли пројектна идеја указује на потенцијал за примену резултата, укључујући потенцијал сарадње науке и привреде и могући допринос реалном сектору.

У првом степену евалуације Скраћене предлоге који су испунили услове административне провере прегледа Панел за стратешку процену предлога пројекта, саставља списак Скраћених Предлога (у даљем тексту: Списак Скраћених Предлога) који се упућују у даљу евалуацију и позива руководиоце да поднесу Комплетни Предлог.

У другом степену евалуације независни рецензенти (у даљем тексту: Рецензент) оцењују Комплетне Предлоге са Списка Скраћених Предлога који су задовољили услове Административне провере. Саставља се ранг листа Предлога заснована на опадајућем броју поена које су Рецензенти доделили тим Предлозима и на основу ње, формира се Прелиминарна ранг листа предлога пројекта.

У трећем степену евалуације, Програмски одбор за евалуацију Пројекта (у даљем тексту: Програмски одбор) вреднује Предлоге са Прелиминарне ранг листе и саставља Предлог коначне ранг листе.

Евалуација Предлога спроводи се према процедури дефинисаној одговарајућим актима Фонда за науку Републике Србије и у складу са критеријумима дефинисаним у Програму.

Члан 34.

Чланови Панела за стратешку процену предлога пројекта су, по правилу, домаћи стручњаци или чланови српске научне дијаспоре са међународно признатом професионалном каријером, са експертизом у приоритетним тематским областима дефинисаним у оквиру Програма.

Рецензенти су, по правилу, међународни стручњаци, а изузетно домаћи стручњаци са међународно признатом професионалном каријером. Рецензенти се бирају по принципу подударања области њихове експертизе са научним областима предложеног Пројекта, по правилу на основу кључних речи наведених у Предлогу.

Чланови Програмског одбора су међународни стручњаци из научних области Програма, а изузетно домаћи стручњаци са међународно признатом професионалном каријером.

Избор и именовање Рецензената, чланова Панела за стратешку процену предлога пројеката и чланова Програмског одбора уређено је одговарајућим актима Фонда за науку Републике Србије.

Административна провера

Члан 35.

Сви приспели Предлози пролазе административну проверу, која обухвата преглед документације поднете на Јавни позив, у смислу утврђивања:

- благовремености поднетог Предлога у односу на рок одређен у објављеном Јавном позиву;
- техничке исправности и потпуности документације Предлога, укључујући све прилоге, потврде и потписе;
- испуњености општих услова конкурса дефинисаних у Јавном позиву у оквиру Програма, укључујући формално задовољење критеријума за Руководиоца пројекта, чланове Пројектног тима и НИО.
- испуњености услова учешћа партнера из привреде -провера минималног учешћа у виду суфинансирања од 15% вредности буџета пројекта финансираног из средстава Фонда за науку РС.

Административна провера се спроводи и пре првог и пре другог степена евалуације. Административну проверу из става 1. овог члана спроводе лица радно ангажована у Фонду за науку Републике Србије.

Предлог који је задовољио административну проверу упућује се у поступак евалуације.

Фонд за науку може да затражи од подносиоца пријаве појашњење или додатне информације уколико оцени да су неопходне да би се обавила комплетна административна провера. Уколико Предлог није задовољио критеријуме административне провере, Фонд за науку искључује Предлог из даље евалуације и обавештава подносиоца предлога на Јавни позив о разлозима одбијања Предлога у поступку административне провере.

Евалуација пројеката – општа правила

Члан 36.

Критеријуми за евалуацију Предлога пројеката су:

- **Изврсност** – квалитет, релевантност и актуелност предложене теме у односу на циљеве Програма, приоритетне домене и хоризонталне стубове дефинисане чланом 3. овог Акта, научна заснованост, иновативни потенцијал, реалистичност, циљева, значај истраживања, примењивост резултата истраживања и перспективе предложеног истраживања, оцена компетентности Руководиоца пројекта и осталих чланова Пројектног тима;
- **Утицај** – релевантност и допринос иновативне идеје и примене резултата истраживања, допринос науци, економији и друштву у Републици Србији, утицај научног истраживања на привреду, друштво, климатске промене, животну средину, здравствену заштиту, образовање и друге аспекте друштвеног развоја на међународном и националном нивоу, ефикасност предложених мера за промоцију и видљивост Пројекта и примену резултата Пројекта, оцена да ли научно истраживање јасно идентификује потенцијалне заинтересоване стране и кориснике на које ће утицати Пројекат;

- **Реализација** – реалистичност плана реализације, могући ризици и мере за санирање ризика, реалистичност и избалансираност буџета, оцена дефинисаних улога чланова пројектног тима и партнера из привреде, као и комплементарности њихових експертиза са темом пројекта.

Први степен евалуације

Члан 37.

У првом степену евалуације преглед сваког Скраћеног Предлога који је испунио услове Административне провере врши Панел за стратешку процену предлога пројеката.

Панел за стратешку процену предлога пројеката за сваки Скраћени Предлог врши процену у односу на услове описане у ставу 2 члана 33. овог Акта и критеријуме за евалуацију дефинисане чланом 36. овог Акта и саставља Списак Скраћених Предлога који се упућују у наредну фазу евалуације.

Руководиоци предлога пројеката који се налазе на Списку Скраћених Предлога се позивају да доставе Комплетни Предлог, који се потом упућује у Административну проверу.

Након завршетка првог степена евалуације, сви Руководиоци добијају обавештење о исходу уз образложење.

Други степен евалуације

Члан 38.

У другом степену евалуације, сваки Комплетни Предлог пројекта који је испунио услове административне провере оцењују Рецензенти.

Рецензент оцењује свако питање нумерички (дајући од 1 до 5 поена) и описно. Рецензент даје и експлицитну препоруку да ли подржава Предлог или не.

По завршетку рецензија, оне се сумирају и рачунају се средње оцене рецензија за сваки критеријум и укупна средња оцена. У случају да се највиша и најнижа укупна оцена дата од стране Рецензената разликује за више од 20 поена, констатује се несклад и координира се рад Рецензената ради постизања консензуса или потврђивања несклада. У случају да консензус није постигнут, пројекат се упућује на додатну рецензију Предлога пројекта. Као резултат другог степена евалуације након прибављања додатне рецензије, узимају се у обзир две рецензије са нумерички најприближнијим укупним оценама додељеним од стране Рецензената. У случају да се оцена додатне рецензије подједнако разликује од оцена иницијалних рецензија, као резултат другог степена евалуације, узимају се у обзир две за пројекат повољније рецензије израђене од стране Рецензената.

Максимална оцена коју Рецензент може дати јесте 100 поена, у складу са критеријумима евалуације из Табеле 1 овог Акта. По завршетку рецензија и поступка консензуса (где је потребно у складу са пасусом изнад), рецензије се сумирају и рачунају се средње оцене рецензија за сваки критеријум и укупна средња оцена, што представља оцену рецензената. Да би Предлог прошао евалуацију Рецензената, број поена додељен средњој оцени за сваки критеријум евалуације не сме бити мањи од минималног броја поена наведеног у Табели 1 овог Акта и укупна средња оцена не сме бити мања од 70 поена.

Табела 1 – Критеријуми за евалуацију Пројектата; максималан (и минималан) број поена.

Критеријум	Други степен (поена)
Изврсност	30 (мин. 18)
Утицај	35 (мин. 21)

Реализација	35 (мин. 21)
Укупно	100 (мин. 70)

По завршетку другог степена евалуације, сваки Руководилац пројекта добија обавештење о резултату евалуације.

Формирање прелиминарне ранг листе

Члан 39.

Пре почетка трећег степена евалуације, саставља се Прелиминарна ранг листа Предлога пројеката, на основу ранг листе свих Комплетних Предлога пројеката евалуираних у другом степену, уређене по опадајућем редоследу вредности оценом рецензената након другог степена евалуације, према процедури дефинисаној одговарајућим актима Фонда за науку Републике Србије и у складу са критеријумима дефинисаним у Програму. На Прелиминарној ранг листи Предлога налазе се само највише рангирани Предлози који су испунили критеријуме из Табеле 1 овог Акта и чији збир буџета, кумулативно не прелази двоструки износ буџета Програма.

Изузетно, уколико два или више Предлога остваре исти укупан број поена на Прелиминарној ранг листи након другог степена евалуације од којих први од њих распоређен по опадајућем редоследу улази у двоструки буџет Програма, сви Предлози пројеката који имају исти укупни број поена као и Предлог пројекта који је први од њих распоређен по опадајућем редоследу ушао у двоструки буџет Програма, биће позвани у трећи степен евалуације, без обзира на то што збир њихових предложених буџета премашује ограничење у погледу двоструког буџета пројекта. Сви такви Предлози са истом оценом рецензената ће бити уврштени на Прелиминарну ранг листу и евалуирани у трећем степену евалуације, без обзира на збир буџета који превазилази двоструки буџет Програма.

Трећи степен евалуације

Члан 40.

У трећем степену евалуације, Програмски одбор евалуира Предлоге са Прелиминарне ранг листе и саставља Предлог коначне ранг листе. Евалуација Предлога спроводи се према процедури дефинисаној одговарајућим актима Фонда за науку Републике Србије и у складу са критеријумима дефинисаним у Програму.

Квалитет пројекта оцењује се према критеријумима научне изврсности, утицаја и реализације, водећи рачуна о циљевима и условима програма. Пројекти се иницијално класификују у три групе на основу позиције на прелиминарној ранг листи, односно оценом након другог степена евалуације:

- група I – највише рангирани Предлози пројеката (30% највише рангираних Предлога пројеката);
- група II – средње рангирани Предлози пројеката (наредних 40% Предлога пројеката);
- група III – најниже рангирани Предлози пројеката (последњих 30% Предлога пројеката са Прелиминарне ранг листе).

Сваки пројекат са прелиминарне ранг листе додељује се једном члану Програмског одбора који постаје Известилац за тај Пројекат. Известиоци прегледају Предлоге пројеката и резултате другог степена евалуације, и на основу тога извештавају чланове Програмског одбора.

Уколико Известилац и/или чланови Програмског одбора немају примедби на Предлоге пројеката из групе I, нити на резултате или садржај евалуације из другог степена евалуације, Предлози из групе I предлажу се за финансирање по затеченом редоследу на Прелиминарној

ранг листи. Уколико Известилац сматра да неки Предлог пројекта из групе I има важне недостатке или да постоје недоследности у резултатима другог степена евалуације, о овоме ће обавестити чланове Програмског одбора, те предложити детаљнију анализу и дискусију о том Предлогу пројекта. По потреби, могуће је консултовати рецензенте Предлога пројекта ради појашњења. По правилу, Известилац може номинovati до два пројекта из групе I за ову врсту провере квалитета и детаљнију дискусију. Резултат ове додатне провере квалитета пројекта може бити потврда квалитета, након чега се пројекат задржава у редоследу за финансирање затеченом на Прелиминарној ранг листи, или образложена одлука о новом резултату евалуације и рангирању након трећег степена евалуације.

Уколико Известилац и/или чланови Програмског одбора, нема примедбе на оцене Предлога пројекта из групе III, нити на резултате или садржај евалуације из другог степена евалуације, Предлози из групе III не предлажу се за финансирање. Уколико Известилац сматра да Предлог пројекта из групе III има важне квалитете, или да постоје недоследности или превид у резултатима другог степена евалуације, о овоме ће обавестити Програмски одбор, те предложити детаљнију анализу и дискусију о том Предлогу пројекта. По потреби, могуће је консултовати рецензенте Предлога пројекта ради појашњења. По правилу, Известилац може номинovati до два пројекта из групе III за ову врсту провере квалитета и детаљнију дискусију. Резултат ове додатне провере квалитета пројекта може бити потврда рангирања овог пројекта на Прелиминарној ранг листи и одлука о нефинансирању, или образложена одлука о новом резултату евалуације и рангирању након трећег степена евалуације.

Фокус анализе Програмског одбора јесте на свим пројектима из групе II, који се детаљно анализирају и дискутују током рада Програмског одбора. Након детаљне анализе и дискусије свих пројекта из групе II и пројекта из група I и III предложених за детаљну анализу и дискусију, сви предлози пројекта који су предмет евалуације у трећем степену се међусобно рангирају и доноси се одлука о пројектима који ће бити подржани за финансирање.

Програмски одбор може тражити од Руководиоца пројекта ребаланс предложеног буџета Пројекта у целини или у појединим ставкама. Такође, Програмски одбор може затражити од Руководиоца пројекта корекцију и/или појашњење кључних тачака Предлога, или другу врсту модификације Предлога пројекта са свим припадајућим елементима.

Формирање Предлога коначне ранг листе

Члан 41.

На крају рада Програмског одбора, на основу резултата трећег степена евалуације, Предлози пројекта се рангирају и класификују према квалитету пројекта и буџетима пројекта на категорије А, АБ, Б, Ц и Д.

Табела 2 – Резултати другог степена евалуације

Оцена пројекта (категорија)	Опис*
А	Предлози пројекта који су након трећег степена евалуације највише рангирани са буџетом који чине 20% буџета Програма, и који се подржавају за финансирање.
АБ	Предлози пројекта који су након трећег степена евалуације наредни рангирани са буџетом који чине 40% буџета Програма, и који се подржавају за финансирање.
Б	Предлози пројекта који су након трећег степена евалуације наредни рангирани са буџетом у преосталом износу од 40% буџета Програма, и који се подржавају за финансирање.

Ц	Предлози пројеката који су након трећег степена евалуације ранжирани испод границе буџета Програма, и који се не подржавају за финансирање.
Д	Пројекти код којих је идентификован недостатак или неправилност због које никако не могу бити подржани за финансирање.

** У случају да гранична вредност буџета који одређује разлику између две категорије не обухвата цели број пројеката, разврставање пројеката на категорије врши се заокруживањем на пун број пројеката, водећи рачуна да збир буџета пројеката из категорије А, АВ и Б не може прећи расположиви буџет.*

Укупан потребан буџет за све Пројекте прихваћене за финансирање не може бити већи од Буџета Програма који је дефинисан Јавним позивом.

Члан 42.

Програмски одбор, у складу са правилима из Табеле 2, формира Предлог Коначне ранг листе пројеката предложених за финансирање по Јавном позиву на основу овог Програма и доставља је Научном савету Фонда за науку, заједно са Извештајем о раду Програмског одбора.

Научни савет разматра Извештај Програмског одбора и доставља Предлог коначне ранг листе и уз своје мишљење о процедуралној исправности, доставља Управном одбору Фонда за науку Предлог коначне ранг листе пројеката предложених за финансирање по Јавном позиву на основу овог Програма.

Члан 43.

На основу Предлога Коначне ранг листе пројеката предложених за финансирање по Јавном позиву на основу овог Програма и мишљења Научног савета Фонда за науку из претходног члана овог Акта, Управни одбор Фонда за науку доноси одлуку о усвајању Коначне ранг листе Пројеката који су одобрени за финансирање средствима Фонда за науку по Јавном позиву на основу овог Програма, као и о износу средстава која се додељују сваком Пројекту коме је одобрено финансирање.

Члан 44.

Након доношења одлуке Управног одбора Фонда за науку о усвајању Коначне ранг листе Пројеката, Фонд за науку на својој интернет страници објављује коначну листу Пројеката одобрених за финансирање.

По завршетку трећег степена евалуације, Руководилац пројекта добија обавештење о њеном исходу.

Подношење приговора

Члан 45.

Подносиоци Предлога пројеката у оквиру овог Програма имају право да поднесу чињеницама заснован приговор на резултат:

- i. административне провере Предлога дефинисане у члану 35. овог Акта, (позивом на очигледне пропусте, превиде или материјалне грешке Фонда за науку Републике Србије);
- ii. поступка евалуације (позивом на очигледне пропусте, превиде или материјалне грешке евалуатора).

Приговор на исход административне провере подносилац пријаве доставља писаним путем на српском језику, а приговор на резултат евалуације на енглеском језику, на обрасцу Фонда за науку Републике Србије, са ограничењем од 500 речи, у року од пет дана од дана пријема обавештења о исходу административне провере, односно резултату евалуације.

Садржај приговора мора бити ограничен на појашњење података који већ постоје у Предлогу и не може ни на какав начин сугерисати или имплицирати промену садржаја предложеног Пројекта у било ком сегменту.

Фонд за науку Републике Србије доставља званичан одговор на приговор у року од 30 дана од дана пријема благовременог приговора.

РЕАЛИЗАЦИЈА ПРОЈЕКТА

Уговор

Члан 46.

За Предлоге који су одобрени за финансирање, Руководилац пројекта, Носилац пројекта и Учесници пројекта потписују Уговор са Фондом за науку.

Плаћања и извештавање

Члан 47.

Фонд за науку Републике Србије уплаћује средства НИО, у складу са одобреним буџетом Пројекта и потписаним Уговором.

Фонд за науку Републике Србије врши прву исплату авансно, у року од 45 дана од датума потписивања Уговора у износу који одговара суми од 50% одобреног буџета пројекта. Преостала средства до пуног износа одобреног буџета биће уплаћена по приспећу шестомесечног извештаја о реализацији Пројекта. У случају одобреног додатног финансирања, исплата средстава ће се вршити искључиво у складу са закљученим Анексом уговора.

Плаћања се врше у складу са Распоредом плаћања који је саставни део Уговора. Опрема и потрошни материјал набављају се, на почетку реализације Пројекта.

Све исплате извршавају се у динарима (РСД), на посебан текући рачун НИО или Евиденциони подрачун чије се трансакције евидентирају на Евиденционом рачуну Пројекта који се користи само за намене Пројекта у оквиру овог Програма.

Фонд за науку може задржати до 5% укупног одобреног буџета (износ укључује и износ додатног финансирања уколико је одобрено) пројекта до усвајања Завршног извештаја. У том случају, последња исплата плаћа се у року од 30 дана након што Фонд за науку потврди прихватање Завршног извештаја.

Руководилац пројекта је у обавези да, након шест месеци од почетка имплементације Пројекта, достави Фонду за науку шестомесечни извештај о реализацији Пројекта припремљен на обрасцима Фонда за науку. Уз шестомесечни извештај о реализацији Пројекта се не доставља пратећа документација, а Руководилац и овлашћена лица Носиоца и Учесника пројекта су одговорни за истинитост података и наменско и законито трошење средстава. По завршетку реализације Пројекта, Руководилац пројекта доставља Фонду за науку Републике Србије Завршни извештај Пројекта. Извештаји се припремају на задатим обрасцима, а у складу са инструкцијама и роковима одређеним од стране Фонда за науку Републике Србије. Фонд за науку Републике Србије ће за сваки извештајни период детаљно проверавати комплетну административну и финансијску документацију одређеног броја пројекта, који се бирају по случајном узорку. Случајни узорак за сваки извештајни период ће обухватати по правилу не мање од 10% одобрених пројекта.

Руководилац пројекта је дужан да прибави и у архиви води сву пратећу административну и финансијску документацију Пројекта и да је, уколико се захтева, достави Фонду за науку Републике Србије на увид и проверу. Фонд за науку Републике Србије може тражити на увид и проверу документацију било када током трајања Пројекта.

Руководилац пројекта је у обавези да обезбеди одговарајуће информације и документа за екстерну ревизију Пројекта. Руководилац пројекта и НИО обезбеђују да коришћење средстава

буде у складу са законом и уговореним условима и обавезама. НИО ће исплаћивати средства трећим лицима у складу са реализацијом активности на Пројекту.

Набавке добара и услуга

Члан 48.

Набавке добара и услуга које су у вези са реализацијом Пројекта, чије је финансирање одобрено по Програму, обављају се у складу са Законом о јавним набавкама и Уговором о финансирању реализације научноистраживачког пројекта Фонда за науку Републике Србије (у даљем тексту: Уговор) који Фонд за науку Републике Србије закључује са Носиоцем и Учесницима пројекта, и у складу са процедурама које захтева извор финансирања, а које ће бити прецизиране Уговором. НИО је у обавези да приликом реализације пројекта обезбеди примену Закона о јавним набавкама, као и других важећих прописа којима се уређују поступци набавки, у складу са правним статусом и врстом привредних субјеката који учествују у реализацији пројекта. Закон о јавним набавкама се примењује и у случају суфинансирања новчаним средствима које Партнер из привреде преноси на рачун НИО.

Руководилац пројекта у обавези је да одговарајућу документацију која се односи на реализоване набавке из става 1. овог члана достави Фонду за науку Републике Србије у складу са Програмом, Уговором или на писани захтев Фонда за науку Републике Србије.

Управљање Пројектом

Члан 49.

Руководилац пројекта у обавези је да управља Пројектом савесно, одговорно и у сагласности са прописима којима се уређују наука и истраживање, заштита животне средине, заштита интелектуалне својине, заштита података о личности, спречавање сукоба интереса и другим прописима од значаја за етичну и закониту реализацију Пројектних активности.

Члан 50.

Руководилац пројекта мора бити ангажован на Пројекту током целог трајања Пројекта. Чланови Пројектног тима могу бити ангажовани током целокупног трајања Пројекта или само током одређених временских интервала, у зависности од потреба Пројекта и у складу са предложеним буџетом.

Уколико је потребно да током реализације Пројекта Руководилац пројекта замени члана Пројектног тима другим чланом или промени проценат његовог ангажовања на Пројекту, Руководилац пројекта подноси Фонду за науку Републике Србије образложени предлог о измени и за то мора да добије писану сагласност Фонда за науку Републике Србије пре него што измена буде извршена. Члан Пројектног тима који замењује претходног, мора испунити све услове из члана 7. и 8. овог Акта.

У случају да се захтева одређивање другог лица за Руководиоца Пројекта или се на други начин утврди потреба за таквом заменом, због тога што актуелни Руководилац Пројекта не испуњава обавезе утврђене Уговором о финансирању реализације научноистраживачког пројекта или из другог оправданог разлога, одлуку о одређивању другог лица за Руководиоца Пројекта доноси Фонд за науку, уз тражено образложено писано мишљење овлашћених лица свих учесника пројекта. Нови Руководилац Пројекта мора испуњавати све услове који су прописани чланом 6. овог Акта.

Члан 51.

Током реализације Пројекта, уколико постоји оправдана и објективна потреба, Руководилац пројекта може предложити измене буџета Пројекта унутар исте буџетске категорије, као и измене буџета Пројекта између буџетских категорија. Све предложене измене морају бити за потребе реализације пројектних активности, у складу са буџетом пројекта и у складу са правилима програма у погледу дозвољених трошкова. Измене буџета Пројекта одобрава Управни одбор Фонда за науку Републике Србије.

Члан 52.

Комерцијализација резултата остварује се на основу закона и правилника НИО. НИО је у обавези да осигура права интелектуалне својине и *know-how* у уговорима закљученим са било којим трећим лицем.

Праћење и евалуација пројекта током реализације

Члан 53.

Фонд за науку Републике Србије редовно надзире и прати реализацију Пројекта оцењивањем поднетих извештаја, надзорним посетама учесницима Пројекта, непосредним праћењем појединих пројектних активности, као и оцењивањем Завршних извештаја о резултатима Пројекта. Уколико се установи да су средства Пројекта трошена ненаменски, Фонд за науку Републике Србије задржава право да обустави реализацију и финансирање Пројекта, захтева поврат средстава, и предузме и друге активности које буде сматрао одговарајућим.

Фонд за науку Републике Србије може периодично организовати ревизију утрошка средстава током имплементације пројекта, у складу са актима Фонда за науку Републике Србије.

Члан 54.

У циљу праћења и евалуације Програма, Фонд за науку Републике Србије може организовати независну анализу корисника средстава током трајања Пројекта, као и на крају реализације Програма по Јавном позиву, на основу јасно дефинисаних кључних тачака и резултата. Ради остваривања наведеног циља, корисници средстава Фонду за науку Републике Србије достављају све потребне информације и документацију и омогућавају приступ релевантним локацијама и објектима.

Члан 55.

Остварени резултати Пројекта се континуирано прате, а евалуирају се кроз годишњу, ванредну евалуацију и евалуацију на крају реализације Пројекта. Евалуација може укључити и ревизију.

Праћење и евалуација Пројекта укључују поређење предложених и реализованих циљева истраживања, остварене научне резултате, оцену реализације средстава и друге релевантне показатеље. Уколико се током реализације Пројекта установи да Пројекат није реализован у потпуности према Предлогу, Фонд за науку Републике Србије о томе обавештава надлежне органе у оквиру Фонда за науку Републике Србије. На основу налаза може се донети одлука о обустави наредне исплате средстава док се не утврде/уклоне разлози одступања у односу на планирано Пројектом, одлука о смањењу буџета опредељеног Уговором, привременој или потпуној обустави финансирања Пројекта, укључујући и покретање поступка за повраћај ненаменски или незаконито утрошених примљених средстава или било који други поступак који сматра примереним.

Резултати пројекта

Члан 56.

Остварени резултати Пројекта прате се и евалуирају током реализације Пројекта у складу са правилима овог Акта. По указаној потреби, реализација и наменско трошење средстава у складу са одобреним буџетом Пројекта могу се евалуирати и ванредно на иницијативу Фонда за науку Републике Србије или на основу образложеног захтева НИО или Руководиоца пројекта.

У циљу евалуације, Руководилац пројекта пријављује резултате Пројекта достављањем одговарајућег извештаја.

Спољна ревизија

Члан 57.

На крају реализације пројекта, Носилац пројекта је дужан да организује спољну ревизију, а налаз и мишљење овлашћеног ревизора прилажу се уз Завршни извештај. Трошак за спровођење спољне (екстерне) ревизије се може планирати из буџета пројекта или обезбедити из других извора.

Спољна (екстерна) ревизија врши се на нивоу целокупног Пројекта, тако да обухвати ревизију финансијских извештаја Пројекта и укупног буџета Пројекта.

Архива

Члан 58.

Носилац Пројекта и Учесници Пројекта формирају архиву Пројекта, у оквиру које воде прецизне и редовне евиденције у вези са реализацијом Пројекта, користећи одговарајуће системе у складу са рачуноводственим прописима, финансијским прописима и другим прописима.

Архива пројекта мора бити доступна Фонду за науку Републике Србије.

ПРОМОЦИЈА И ВИДЉИВОСТ РЕЗУЛТАТА ПРОЈЕКТА

Члан 59.

Обавеза Руководиоца пројекта је да током реализације Пројекта обезбеди промоцију Пројекта и видљивост резултата пројекта организовањем скупова и семинара, промоцијом у медијима и на друштвеним мрежама, организовањем посета Пројектном тиму и лабораторији и на друге начине, под условом да такве активности не угрожавају договорену заштиту, коришћење или комерцијализацију интелектуалне својине у оквиру овог Програма.

Приликом активности промоције Пројекта, Руководилац пројекта и чланови Пројектног тима у обавези су да наведу да су резултати проистекли из Пројекта који финансира Фонд за науку Републике Србије, као што је дефинисано Уговором.

Руководилац пројекта дужан је да у било ком тренутку током трајања Пројекта, као и најмање годину дана након завршетка Пројекта, омогући заинтересованим лицима приступ резултатима Пројекта у сагласности са прописима којима се уређују наука и истраживање, заштита животне средине, заштита интелектуалне својине, заштита података о личности, спречавање сукоба интереса и другим прописима од значаја за етичну и закониту реализацију Пројектних активности.

Додатна правила о видљивости и саопштењима дефинишу се Уговором.

ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 60.

Овај Акт ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на интернет страници Фонда за науку Републике Србије.

**УПРАВНИ ОДБОР ФОНДА ЗА НАУКУ
РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ**

Председник

др Ивица Г. Ђаловић

Овај Акт се објављује на интернет страници Фонда за науку Републике Србије по пријему решења Владе Републике Србије 05 Број: 660-4253/2026 од 30. априла 2026. године о давању сагласности на Програм Наука за привреду - примена вештачке интелигенције у индустрији кроз научна партнерства – „Од лабораторије до тржишта“ ("Службени гласник РС ", број 40/2026 од 30. априла 2026. године).